

Krásne rozvinutý zdanlivo jednoduchý problém.

V ďalšom liste profesora Žuchu sa objavuje v otázke úvaha o tom, ktorý svet je vlastne skutočný. Či ten, v ktorom žijeme alebo ten, ktorý vysvetľujeme alebo ten nekonečný a nepochopiteľný? Profesor Hulín v odpovedi spája všetky tri skutočnosti a tiež končí, berúc si barlu od významných fyzikov – filozofov, apeirónom – bohom. Cez Hawkinga sa dopracúva k božiemu svetu, ktorý by mohol byť pravou skutočnosťou, ku ktorej spejeme v túžbe po poznaní. Hovorí, že možno fantazírovať o tom, že fyzika sa ešte nie celkom „zmocnila“ času, a apeirónov je možno mnoho. Vzni-

ká otázka. Ak je apeiron nekonečný a večný, môže ho byť mnoho?

Ivan Žucha zvažuje, či človek nie je len nepodarená opica, akýsi nepodarok. Zdá sa, že áno. Myslí totiž často len v hraniciach časovo a priestorovo ohraničeného sveta a domnieva sa, že je jeho centrom. Statočný človek má zábrany a koná vždy dobro, hovorí Ivan Hulín. Prečo? Odkiaľ sú však zábrany? Prečo je statočný? Odkiaľ je láska k ľuďom, odkiaľ je vedomie, aký je cieľ našej pozemskej púte – to je len časť otázok, ktoré autori otvárajú. Prof. Hulín píše, že ľudia môžu byť šťastní, aj keď nepoznajú prazákľad skutočnosti, ktorú nemôžu pocho-piť. Otázka je, čo ich robí šťastnými?

Obaja autori vytvorili zaujímavé, mimoriadne poučné dielo, ktoré núti zamýšľať sa nad jednoduchými otázkami denného života ale aj hlbokými otázkami, s ktorými sa ľudstvo potýka tisícročia.

Čitateľ dostáva do rúk ďalšiu zaujímavú, nielen medicínsky zameranú knižku.

prof. MUDr. Ivan Ďuriš, DrSc.
I. interná klinika LF UK a FN,
Bratislava
www.faneba.sk
e-mail: duris@faneba.sk

Doručeno do redakce: 9. 2. 2006

Hoffmann GF et al. Dědičné metabolické poruchy. Praha: Grada Publishing 2005. 416 stran. ISBN 80-247-0831-0.

Velmi užitečná publikace sestavená novou generací lékařů heidelberské kliniky a dalších spolupracovníků, kterou vydalo nakladatelství Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia, 2002. Do češtiny ji velmi dobře a zasvěceným způsobem přeložila prim. MUDr. Šťastná, která se problematikou dědičných metabolických poruch zabývá. 400stránková kniha pojednává o screeningu, prevenci, diagnostice i léčbě dědičných metabolických poruch v celém jejich rozsahu s výjimkou lipidóz. Tato prudce se rozvíjející oblast především pediatrické, genetické a biochemické medicíny vyžaduje neustálé doplňování patogenetických i patognomických poznatků, aby umožnila čtenáři přehlednout a pochopit dlouhou řadu nemocí známých i méně známých. O většině z nich jsme si ještě donedávna mysleli, že mutace jednoho genu znamená jednu nemoc a že molekulární genetické vyšetření nám jistě zajistí definitivní diagnózu. Genový polymorfismus spolu se zevními vlivy prostředí nás

vedou i u známých chorob do nových a nových metabolických zvláštností, stále složitějších a pro každého pacienta poněkud odlišných. Touto publikací sponzorovanou společností Milupa a SHS International se konečně zaplňuje více jak 20letá mezera v českém písemnictví o dědičných metabolických o poruchách od posledního vydání publikace Hyánka et al vydané v 1975 v Avicenu, která byla už byla opravdu nanejvýš potřebná.

Meritum této nové publikace spočívá v tom, že vede čtenáře od základní symptomatologie přes doporučení vhodných vyšetření až k diferenciální diagnóze a možnostem léčby. Tato cesta bývá velmi složitá a náročná, protože celou řadu případů se nám stále nedaří plně zařadit a objasnit. Grafická úprava a tabelární přehledy v publikaci jsou velmi kvalitní a výstižné.

Publikace je určena jak pro rychlou orientaci v nepřehledné „džungli“ metabolitů nahlédnutím do obsáhlých tabulek a metabolických schémat či diagnostických postupů,

ale také pro systematické a důkladné prostudování podstaty všech dnes známých a pro diferenciální diagnostiku potřebných nemocí. Provede čtenáře úskalími těch zcela nových doplňujících poznatků, tak hodnotí dosud akceptované postupy počínaje screeningem novorozenců, diagnostickými laboratorními metodami, hodnotou molekulárně genetických vyšetření, ověřenými léčebnými postupy až po efektivní prenatální či prematri-moniální prevencí. Jsou uvedeny referenční hodnoty všech diagnosticky významných metabolitů a jejich interpretaci význam a diagnostickou pomoc enzymových vyšetření, validitu DNA analýz a jednotlivých genových mutací, jenž mají pro diagnózu význam. V závěru pak tabelární hodnoty dávají vyčerpávající recentní údaje o každé nemoci, aniž by čtenář musel hledat v 5000 stránkové metabolické „bibli“ Scrivera et al „Metabolic Bases of Inherited Diseases ...“.

Kniha je vhodná nejenom pro pediatriu a biochemiky, neurology, genetiky, neonatology, ale tak jak „úspěš-

ně odléčené“ děti dorůstají dospělého věku i pro internisty, praktické lékaře, gynekology, porodníky, endokrinology a další, protože se s dospělými pacienty trpícími dědičnými metabolickými chorobami jistě setkají. Dědičná metabolická onemocnění se totiž většinou nepodaří vyléčit, jen se podaří zabránit změnám, poškozujícím CNS, srdce, játra či ji-

né citlivé tkáně. Dědičnost respektuje přísně genetické zákony, a tak genetická prevence při volbě životního partnera přivádí adolescenty a dospělé znova do péče odborných lékařů. Úroveň jak diagnostiky, tak prevence i léčby dědičných metabolických poruch je v našich zemích vysoká, srovnatelná s nejvyspělejšími zeměmi Evropy, a tak tato dobrá

publikace přispěje jistě k jejímu dalšímu zlepšení.

*prof. MUDr. Josef Hyánek, DrSc.
metabolická ambulance Nemocnice
na Homolce, Praha
www.homolka.cz
e-mail: josef.hyanek@homolka.cz*

Doručeno do redakce: 13. 2. 2006

130. internistický den v Olomouci věnovaný revmatologii

Dne 3. března 2006 se uskutečnil již 130. internistický den, jehož organizace se ujal tým III. interní kliniky LF UP a FN v Olomouci pod vedením prof. V. Ščudly a vědeckého sekretáře Spolku lékařů JEP v Olomouci doc. P. Horáka. Na základě dohody mezi výbory České internistické společnosti (ČIS) a České revmatologické společnosti a Slovenské revmatologické společnosti byla zvolena témata pokrývající aktuální problematiku revmatických chorob.

Setkání se konalo v moderních prostorách Regionálního centra v Olomouci (RCO). V předvečer konference proběhly zasedání předchozího i nově zvoleného výboru ČIS a redakční rady Vnitřního lékařství. V čestném předsednictvu internistického dne zasedli děkan lékařské fakulty UP Olomouci prof. Z. Kolář, čestný předseda ČIS Prof. K. Horký a nově zvolený předseda ČIS doc. R. Česka, předseda Slovenské internistické společnosti prof. J. Murín a její vědecký sekretář doc. A. Dukát, předseda České revmatologické společnosti prof. K. Pavelka a předseda Slovenské revmatologické společnosti prof. J. Rovenský. Řečníci pozdravili v rámci slavnostního zahájení účastníky konference, kterých se sešlo ve velkém sále RCO kolem dvou set, po-

přáli zdar jejich jednání a seznámili auditorium stručně s výsledky voleb do výboru ČIS a s osobou nového předsedy. Prof. Horký předal čestné členství v ČIS prof. V. Ščudlovi v rámci jeho významného životního jubilea.

První blok konference byl věnován problematice revmatoidní artritidy (RA). Prof. Z. Hrnčíř přednesl úvodní přednášku věnovanou orgánovým a mimokloubním projevům revmatoidní artritidy. Navazující přednáška prof. K. Pavelky byla zaměřena na moderní léčbu RA. Doc. I. Rybář, dr. Š. Forejtová a doc. J. Zadražil se zabývali ve svých příspěvcích gastrointestinální, kardiovaskulární a ledvinovou toxicitou nesteroidních antirevmatik, tedy tématy, která jsou z hlediska praktického internisty a revmatologa velmi aktuální.

Blok věnovaný systémovým chorobám pojiva a vaskulitidám zahájil prof. J. Rovenský přednáškou o temporální arteritidě. O složité interpretaci významu antinukleárních protilátek a jejich subtypů v diagnostice autoimunních chorob hovořil prof. J. Vencovský. Doc. J. Lukáč promluvil na téma systémového lupus erythematoses, doc. R. Bečvář systémové sklerodermie a dr. Z. Fojtík přednesl příspěvek věnovaný antifosfolipidovému syndromu.

Ve třetím bloku zazněly přednášky o nových diagnostických možnostech ankylozující spondylitidy (prof. K. Pavelka) a o možnostech její léčby (doc. D. Žlňay). Dr. T. Phillip věnoval přednášku dosud přehlížené problematice diabetické artropatii, dr. M. Žurek dně a hyperurikemii a doc. P. Horák diagnostice a léčbě osteoporózy.

Stručné souhrny přednášek byly publikovány ve Sborníku abstrakt. Jejich nezkrácená podoba bude publikována v časopise Vnitřní lékařství, které bude věnováno 130. internistickému dni.

O aktuálnosti zvolené problematiky svědčila živá diskuze po přednáškách a rovněž fakt, že závěr konference sledoval v sále prakticky neztenčený počet účastníků. Prof. K. Horký hodnotil 130. internistický den jako velmi úspěšný, což potvrzovaly pořadatelům rovněž ohlasy účastníků z pléna. Na závěr se rovněž patří poděkovat sponzorským subjektům, které nemalým dílem přispěly k úspěšnému průběhu konference.

*doc. MUDr. Pavel Horák, CSc.
www.fnol.cz
e-mail: Pavel.Horak@fnol.cz*

Doručeno do redakce: 14. 3. 2006